اخبار کوتاه

هشدار اتاق اصناف ایران:
خطر تعطیلی یک میلیون واحد صنفی و بیکاری ۳ میلیون نفر

طبق اطلاعیه اتاق اصناف ایران، چنانچه بیشتر شهرهای کشور باز دیگر به وضعیت قرمز باز گردند، بیش از یک میلیون واحد صنفی تعطیل و حدود ۳ میلیون نفر بیکار خواهند شد.

به گزارش پیام آشنا، اتاق اصناف ایران در اطلاعیه‌ای اعلام کرد در صورت عدم رعایت پروتکل های بهداشتی و افزایش بیشتر تعداد شهرهای قرمز، بیش از یک میلیون واحد صنفی تعطیل و حدود ۳ میلیون نفر بیکار خواهند شد.

در اطلاعیه اتاق اصناف آمده است:

بنابر اعلام وزارت بهداشت و به دنبال سفرها و دورهمی‌های نوروزی، همچنین عادی‌انگاری شرایط و کاهش رعایت پروتکل‌های بهداشتی، آمارهای رسمی افزایش مبتلایان به بیماری کرونا و پیشروی وضعیت شهرستان‌های کشور به سمت رنگ‌های نارنجی و قرمز را نشان می‌دهد.

به طوری که در تاریخ ۱۴ فروردین ۱۴۰۰، تنها ۲۸ شهرستان آبی بوده و ۱۴۷ شهرستان در وضعیت زرد، ۱۲۶ شهرستان نارنجی و ۴۷ شهرستان در وضعیت قرمز قرار گرفته‌اند.

به علاوه، پیش‌بینی وزارت بهداشت حاکی از آن است که به زودی شهرهای بیشتری از جمله تهران، کرج و اصفهان به وضعیت قرمز خواهند رسید و این در حالی است که در وضعیت قرمز علاوه بر افزایش احتمالی آمار قربانیان کرونا، با تعطیلی گسترده کسب و کارها مواجه شده و تنها گروه شغلی ۱ که مشاغل ضروری خواندمی‌شوندمجازبه‌فعالیتند.

به این ترتیب، چنانچه بیشتر شهرهای کشور، باری دیگر به وضعیت قرمز باز گردند، بیش از یک میلیون واحد صنفی تعطیل و حدود ۳میلیون نفر شاغل در آن، به تعداد روزهای گذشته در شرایط قرمز قرار می‌گیرید، بیکار خواهند شد که این امر به معنای خسارتی سنگین بر اقتصاد و معیشت خانوارهایی که از مشاغل صنفی ارتزاق می‌کنند خواهد بود.

همچنین یادآور می‌شود در شرایط نارنجی گروه‌های شغلی ۱ و ۲ و در شرایط زرد گروه‌های شغلی ۱، ۲ و ۳ مجاز به فعالیتند و تنها در شرایط آبی است که همه گروه‌های شغلی من‌جمله گروه شغلی ۴ با رعایت پروتکل‌های بهداشتی اجازه فعالیت می‌یابند.

از این رو از تمامی واحدها و تشکل‌های صنفی و دیگر گروه‌های اجتماعی و دستگاه‌های مرتبط انتظار می‌رود در جهت جلوگیری از پیشروی بیش از پیش و انتشار ویروس کرونا در سطح جامعه هرآنچه در توان دارند به کار بسته و با جدیت و توجه خاص نسبت به رعایت پروتکل‌های بهداشتی اهتمام ورزند.

واریز مابقی سود سهام عدالت تا یک هفته آینده

رئیس اتحادیه تعاونی سهام عدالت کشور از واریز مابقی سود سهام عدالت تا یک هفته آینده خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، رئیس اتحادیه تعاونی سهام عدالت کشور از کامل شدن فرآیند مابقی سود سهام عدالت به حساب سهامداران تا یک هفته آینده خبر داد و گفت: قراری که تاکنون سود سهام را دریافت نکردند یا سود کامل برای آن‌ها واریز نشده تا یک هفته آینده سود خود را دریافت خواهند کرد.

او افزود: کسانی که تاکنون سود دریافت کرده اند برای ادامه روند دریافت سود نیاز به مراجعه به سامانه سجام ندارند.

توکلی بیان اینکه بر اساس قوانین، پس از تشکیل مجامع تعاونی ها، سودها واریز می‌شود، گفت: با توجه به ارزش گذاری‌های کارشناسی، سود کامل سهام یک میلیون تومانی حدود ۳۷۱ هزار تومان است که ۱۸۵ هزار تومان قبل از پایان سال ۹۹ واریز شد.

او افزود: سود کامل سهام ۵۳۲ هزار تومان نیز ۱۹۷ هزار تومان است که ۹۸ هزار تومان واریز شد، سود کامل سهام ۲۹۲ هزار تومانی هم ۱۸۲ هزار تومان است که ۹۱ هزار و ۴۰۰ تومان تاکنون واریز شده است.

رئیس اتحادیه تعاونی سهام عدالت کشور گفت: نرخ کامل سود سهام ۴۵۲ هزار تومانی هم ۱۶۸ هزار تومان تعیین شد که ۸۴ هزار تومان پرداخت شد.

مصرف گاز سال گذشته ۸ درصد افزایش یافت

مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران از افزایش هشت درصدی مصرف گاز طبیعی کشور در سال ۹۹ در مقایسه با سال ۹۸ خبر داد، گفت در سالی که گذشت ۲۳۳ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در کشور مصرف شد.

به گزارش پیام آشنا نقل از وزارت نفت، محمدرضا جولایی، درباره مقدار مصرف کل گاز طبیعی ایران در سال ۹۹ گفت: از مجموع ۲۳۳ میلیارد مترمکعب مصرف گاز طبیعی کشور، ۱۲۲ میلیارد مترمکعب سهم بخش خانگی، تجاری و صنایع غیرعمده، ۲۴ میلیارد مترمکعب سهم صنایع عمده و ۶۶ میلیارد مترمکعب گاز تخصیص یافته به نیروگاه‌ها بوده است.

وی با بیان اینکه مصرف گاز طبیعی در هر سه بخش نسبت به سال ۹۸، هشت درصد افزایش یافته است، تصریح کرد: مصرف گاز در سالی که گذشت به‌ویژه در بخش نیروگاهی و خانگی، رکوردهای تازه‌ای ثبت کرد، اما این موضوع مدیریت شد و هیچ قطعی گازی در بخش خانگی اتفاق نیفتاد.

مدیر دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران تأکید کرد: نیروگاه‌ها در سال ۹۸ به‌طور میانگین روزانه ۱۶۷ میلیون مترمکعب گاز دریافت کردند که این مقدار در سال ۹۹، به ۱۸۱ میلیون مترمکعب در روز رسید و نشان‌دهنده دریافت ۸ میلیارد و ۱۰۰ میلیون مترمکعب گاز بیشتر است.

به گفته این مقام مسئول، مقدار گاز تزریق‌شده به شبکه خطوط سراسری در سال ۹۹ هم ۲۶۲ میلیارد مترمکعب بود که نسبت به سال ۹۸، ۶ درصد افزایش یافته است.

وی همچنین با اشاره به مصرف گاز طبیعی در فروردین‌ماه امسال، گفت: این مقدار در ۲۴ ساعت گذشته ۶۰۶ میلیون مترمکعب بوده‌است.

به گزارش وزارت نفت، مصرف گاز طبیعی کل کشور در سال ۲۱۶.۹۸ میلیارد مترمکعب و در نیمه نخست سال ۱۰۴.۹۹ میلیارد مترمکعب بوده و به این ترتیب ۱۲۹ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در پاییز و زمستان ۱۳۹۹ مصرف شده است.

در اسفندماه انجام شد:
ثبت ۲۶۵ مورد شکایت از ایرلاین‌ها و آژانس‌های مسافرتی

سازمان هواپیمایی کشوری از ثبت ۲۲۵ فقره شکایت مسافران از شرکت‌های هواپیمایی داخلی و ۴۰ شکایت مسافران از آژانس‌های فروش بلیت هواپیما در اسفند ماه سال گذشته خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، سازمان هواپیمایی کشوری جدول پایش شکایات مسافران از عملکرد شرکت‌های هواپیمایی و آژانس‌های فروش بلیت مربوط به اسفند سال ۹۹ را منتشر کرد.

بر اساس این گزارش، مجموعاً ۲۲۵ شکایت از شرکت‌های هواپیمایی و ۴۰ شکایت از آژانس‌ها و در مجموع ۲۶۵ فقره شکایت به ثبت رسیده است. این سازمان به ۲۵۱ فقره از شکایات معادل ۹۵ درصد آنها به شاکیان پاسخ داده است.

بر اساس اعلام سازمان هواپیمایی، ایران‌ایر با ۵۱ شکایت، بیشترین میزان شکایات واصله از مسافران را داشته و قشم‌ایر با ۲۹ شکایت در رتبه بعدی قرار دارد.

کمترین میزان شکایات نیز به هواپیمایی پویا با «بدون ثبت شکایت» و شرکت هواپیمایی فلای‌پرشیا با یک فقره شکایت اختصاص دارد.

همچنین از نظر درصدی ایران‌ایر با اختصاص ۲۲ درصد کل شکایات واصله به این سازمان از مجموع کل شکایات، در رتبه اول پُرشکایت‌ترین شرکت‌های هواپیمایی داخلی در ماه گذشته قرار دارد.

در رتبه دوم، نیز قشم‌ایر با ۱۲.۳ درصد پُرشکایت‌ترین ایرلاین داخلی در اسفند سال گذشته بوده است.

افت ۲۰ هزار تومانی نرخ سکه

هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید دیروز (یکشنبه) در بازار تهران با کاهش ۲۰ هزار تومانی نسبت به آخرین روز کاری گذشته به رقم ۱۰ میلیون و ۶۸۰ هزار تومان رسید.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، در ساعت ۱۴ و ۳۰ دقیقه دیروز، ارزش هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید به رقم ۱۰ میلیون و ۶۸۰ هزار تومان رسید و سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز ۱۰ میلیون و ۴۰۰ تومان معامله شد. همچنین دیروز نیم‌سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، ربع سکه چهار میلیون و ۱۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی هم ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان قیمت خورد.

علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۵۷ هزار تومان رسید.

هر مثقال طلا نیز به قیمت چهار میلیون و ۵۸۳ هزار تومان معامله شد.

اونس جهانی طلا نیز دیروز یک‌هزار و ۷۳۱ دلار فروخته شد.

وزیر راه و شهرسازی:
مردم از ۱۹ فروردین به سامانه اسکان مراجعه کنند

وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اجرای مالیات برخانه‌های خالی از ۱۶ فروردین گفت: کسانی که خانه خالی زیاد دارند در صورت عرضه به بازار، آمادگی داریم به آنها زمین مرغوب شهری جهت ساخت و ساز بدهیم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمد اسلامی وزیر راه و شهرسازی درباره تأثیر ثبت اطلاعات ملکی اشخاص حقیقی و حقوقی در سامانه املاک و اسکان کشور گفت: ما روند شناسایی واحدهای خالی را انجام دادیم اما در قانون هم آمده که باید همه افرادی که ملکی دارند آن را در سامانه اسکان ثبت کنند.

وی افزود: ما ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار خانه خالی را به سازمان امور مالیاتی معرفی کردیم؛ همچنین طبق اصلاحیه جدید قانون مالیات بر خانه‌های خالی، قانونگذار مردم را به ثبت اطلاعات ملکی خود در سامانه جامع املاک و اسکان و وزارت راه و شهرسازی را به تهیه زیرساخت‌های آن مکلف کرده است.

مردم در ۱۹ فروردین به سامانه اسکان مراجعه کنند

اسلامی گفت: همین تکلیف قانونی موجب شده تا شرایطی در وزارت راه و شهرسازی فراهم کنیم که مردم از ۱۹ فروردین اطلاعات ملکی خود را در سامانه اسکان درج کنند.

وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: دیتابیس ما در وزارت راه و شهرسازی کامل است و اگر مردم اطلاعات ملکی را وارد نکنند، مامی‌دانیم که آنها چه تعداد املاک در اختیار دارند. اما فراخوانی که از ۱۶ فروردین داریم، در حقیقت نوعی تأیید گرفتن از آنهاست؛ داشتن مسکن برای زندگی و همچنین یک قاعدتاً در شهر دیگر برای آنها مجاز است؛ اما قانون بر آن، مشمول مالیات مضاعف خواهد شد.

طی ۳ ماهه پایانی ۹۹، قیمت مسکن ۲۵ درصد کاهش یافت

اسلامی با تأکید بر اینکه درج اطلاعات ملکی افراد در سامانه اسکان تأثیر به سزایی در کنترل قیمت در بازار مسکن خواهد داشت، اذعان داد: بر اساس اطلاعات سامانه املاک و مستغلات، به محض اینکه اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی را شروع کردیم، در سه ماه پایانی سال گذشته ۲۵ درصد قیمت مسکن کاهش یافت و عرضه نیز فراوان تر شد؛ بنگاه‌های معاملاتی، مملو از فایل‌هایی است که برای فروش در اختیار املاکی‌ها قرار گرفته است.

وی بادآور شد: در هر صورت عرضه بالاتر از طاقت بازار مسکن، حتماً به تعدیل قیمت‌ها کمک می‌کند.

قیمت مسکن حباب دارد

وزیر راه و شهرسازی افزود: در کشور ما قیمت مسکن همچنان دچار حباب است و قیمت‌ها واقعی نیست.

وی خاطرنشان کرد: تا کنون درخواستی از دولت برای تجمیع درآمدهای حاصل از انواع مالیات‌های بخش مسکن در وزارت راه و شهرسازی نداشته‌ایم چون دولت به دنبال کسب درآمد از مسیر مالیات‌های مسکن نیست بلکه به دنبال تعادل بخشیدن به بازار است و دنبال این است که مسکن کالای سرمایه‌ای نبوده و از سوداگری و بورس بازی خارج شود.

وزیر راه و شهرسازی گفت: مسکن باید به عنوان کالای مصرفی در سبد مالی مردم قرار گیرد؛ برای ما هم تمام هدف این است که تمام پول‌هایی که برای سرمایه گذاری در مسکن وارد می‌شود، به بخش تولید هدایت شود نه در بخش سوداگری.

اسلامی درباره اینکه آیا بخش‌هایی از مردم می‌توانند از پس رفع مالیاتی سنگینی که برای خانه‌های خالی تعیین می‌شود، برببایند یا خیر؟ گفت: نکته مهم این است که مالکان خانه‌های خالی یا واحد خود را به بازار اجاره بیاورند یا با فروش آن، برای سرمایه گذاری به بخش‌های دیگر مانند سایر بازارها منتقل کنند؛ باید کاری کنیم که سرمایه گذاری در بخش مسکن، صرفاً به سمت تولید برود.

وی تأکید کرد: کسانی که واحد مسکونی خالی زیادی دارند، در صورت عرضه این واحدها به بازار، آمادگی داریم در مقابل آن، زمین مرغوب شهری برای ساخت و ساز بدهیم.

حصاری خبر داد:
توزیع روزانه ۱۲۰ تن مرغ در البرز

رئیس اتاق اصناف البرز اعلام کرد که روزانه ۱۲۰ تن مرغ به عنوان سهمیه روزانه برای این استان تعیین و در فروشگاه های مختلف توزیع خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، بهروز حصاری گفت: با جلسات برگزار شده با جهاد کشاورزی و استانداری و نیاز سنجی استان البرز، مقررشد که روزانه ۱۲۰ تن مرغ به استان البرز اختصاص یابد و درصورت نیاز سهمیه نیز افزایش می یابد. وی اضافه کرد: اکنون استان البرز ۲۵ تن از نیاز مرغ شهروندان را می تواند تامین کند که با برنامه ریزی انجام شده مقرر شد که سه استان زنجان، قزوین و گیلان به عنوان استان های معین نیاز مصرف مرغ استان را تامین کنند.

حصاری افزود: اکنون نرخ مصوب هر کیلوگرم مرغ ۲۴هزار و ۹۰۰تومان است که فروش بیشتر ازاین تخلف محسوب می شود وقطعه بندی مرغ نیز ممنوع است. رئیس اتاق اصناف البرز افزود: مقرر شده که ۲۵ تن البرز، ۲۵ تن قزوین ، ۲۵ تن زنجان و ۴۵ تن از استان گیلان به استان البرز تزریق شود.

رئیس اتاق بازرگانی البرز:
پشتیبانی از صنعت ایران سبب کوتاهی دست دلالان می شود

رئیس اتاق بازرگانی استان البرز با بیان اینکه عرضه مواد اولیه داخلی با نرخ مناسب مصداق حمایت از تولید داخلی و مانع زدایی‌ها و به عنوان یک اولویت مطرح است گفت: به یقین این پشتیبانی ها از صنعت ایران سبب کوتاهی دست دلالان است.

به گزارش پیام آشنا، پرهام رضایی با اشاره به نامگذاری سال جاری از سوی رهبر معظم انقلاب مبنی بر تولید، پشتیبانی‌ها و مانع زدایی‌ها تصریح کرد: ادامه نامگذاری مرتبط با بخش تولید از سوی مقام معظم رهبری نشان از اهمیت بخش تولید و نگاه ویژه ایشان به این بخش مهم و راهبردی دارد.

وی گفت: تداوم نام گذاری‌ها با موضوع اقتصادی اهمیت ویژه تولید را می رساند و این موضوع تکلیف را بر مسئولان متولی سنگین تر می کند.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان البرز با بیان اینکه مانع زدایی از خواسته‌های به حق صنعتگران است تشریح کرد: ثبت یک برند تجاری در کشور به زمان زیادی نیاز دارد، از سویی دیگر یکی از مشکلات در مسیر راه اندازی یک کسب و کار طی مراحل اداری برای صدور مجوزهای لازم است. رضایی با بیان اینکه اتاق بازرگانی البرز برای تحقق منویات رهبری معظم انقلاب در زمینه مانع زدایی کارگروهی تشکیل می دهد، گفت: صنعتگر به جزء تولید نباید دغدغه دیگری داشته باشد.

وی با بیان اینکه یکی از موارد پشتیبانی‌های مد نظر مقام معظم رهبری می تواند تسهیل گیری در تهیه مواد اولیه تولید در شرایط تحریمی باشد، گفت: یکی از مشکلاتی که در سال های اخیر تولید کنندگان با آن مواجه بوده اند، بحث تهیه مواد اولیه بدون دغدغه و خرید بیشتر نرخ معمول در بازار از دلالان است.

رئیس اتاق بازرگانی استان البرز با اشاره به اهمیت تشکیل ساز وکاری جامع برای شرکت‌هایی که از مواد اولیه داخلی استفاده می کنند تا دست دلالان و واسطه‌ها برچیده شود گفت: برخی از مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی و صنعتی در داخل کشور به راحتی قابل تامین است، اما تولیدکنندگان برای تهیه آن هم مشکلاتی دارند و باید مواد اولیه را بسیار بیشتر از قیمت واقعی از دست دلالان و واسطه ها تهیه کنند.

مسئولان جواب تلفن نمی دهند!
کاهش شدید قیمت تخم مرغ درب مرغداری

رئیس هیات مدیره اتحادیه مرغ تخم گذار استان تهران با بیان اینکه قیمت هر کیلوگرم تخم مرغ درب مرغداری به ۱۲ هزار تومان رسیده است، گفت: این رقم دو هزار تومان کمتر از نرخ مصوب تخم مرغ است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، ناصر نبی پور با بیان اینکه قیمت هر کیلوگرم تخم مرغ درب مرغداری به ۱۲ هزار تومان رسیده است، گفت: این رقم دو هزار تومان کمتر از نرخ مصوب تخم مرغ و شش هزار تومان از قیمت تمام شده تولید آن کمتر است.

وی با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید برای تولیدکنندگان افزود: سال گذشته تولیدکنندگان ریزمغذی متیونین (اسید امینه‌ای که در ساختار پروتئین وجود دارد) از ۲۰ تا ۲۲ هزار تومان خریداری می کردند اما هم اکنون قیمت آن به ۱۳۰ هزار تومان رسیده و با در شرایط فعلی، هزینه تمام شده تولید هر کیلوگرم تخم مرغ بالای ۱۸ هزار تومان است.

این فعال بخش خصوصی با اشاره به افزایش ۴۰ درصدی دستمزد و حقوق در سال جاری، افزود: سایر هزینه‌ها نیز افزایش یافته و شرایط برای تولیدکنندگان دشوار شده است.

وی با بیان اینکه نرخ مصوب هر کیلوگرم تخم مرغ درب مرغداری ۱۴ هزار تومان تعیین شده است، گفت: اگر قیمت تخم مرغ به زیر نرخ مصوب برسد دولت باید آن را خریداری کند اما مسئولان مربوطه که هنگام افزایش قیمت تخم مرغ در سطح بازار، هر لحظه به ما زنگ می‌زدند و ما را احضار می کردند در حال حاضر تلفن‌هایشان را هم جواب نمی‌دهند.

قبل از عید پیش بینی کرده بودیم که قیمت تخم مرغ در فروردین و اردیبهشت ماه افت می‌کند و به زیر ۱۰ هزار تومان می‌رسد، افزود: مسئولان باید مساله صادرات را حل می کردند تا دچار چنین مشکلاتی نشویم اما متأسفانه آنها نه تنها مانع صادرات بلکه مانع تولیدهستند.

وی با تاکید بر اینکه این فعال در وضعیت تولید طی ماههای آینده تأثیر می‌گذارد و تولید را دچار مشکل می‌کند، گفت: هر زمان که ما به مسئولان در این زمینه هشدار می‌دهیم به آن بی توجهی می‌کنند و تا زمانی که بحران در بازار ایجاد نشود به فکر چاره نیستند.

نبی پور در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به مشکلات جدید تولیدکنندگان تخم مرغ اضافه کرد: در حال حاضر شرکت‌های تولیدکننده دوجه یک‌روزه، جوجه را به مرغدار با قیمت ۱۵ هزارتومان عرضه می‌کنند و می‌گویند آن را ۸ هزار تومان (نرخ مصوب) فاکتور می‌کنیم و مرغدار نیز اگر اقدام به خرید نکند قادر به جوجه ریزی نیست متأسفانه سودجویی در بخش‌های مختلف زنجیره وارد می‌شود و تولیدکننده گرفتار شده است.

معاون سازمان هواپیمایی اعلام کرد
توقف پروازهای ترکیه در صورت درخواست ستاد کرونا

معاون هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی اعلام کرد: در صورتی که از سوی ستاد ملی مقابله با کرونا درخواستی مبنی بر توقف یا ممنوعیت پروازهای خارجی یا داخلی شود، به سرعت آن را اعمال خواهیم کرد.

به گزارش پیام آشنا، در پی افزایش شیوع ویروس کرونا به ویژه از نوع کروناِی جهش یافته انگلیسی در کشورهای همسایه و هشدارهای متعددی که طی روزهای گذشته مبنی بر توقف پروازهای ترکیه اعلام شده است، ابوالقاسم جلالی -معاون هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی- در گفت‌وگو با ایسنا در این باره اظهار کرد: سازمان هواپیمایی تابع ستادملی مقابله با کرونا وودیگر متولیان حوزه بهداشت است و اگر درخواستی به این سازمان مبنی بر توقف یا ممنوعیت پروازهای خارجی و داخلی برسد، قطعا آن را اجرایی خواهیم کرد.

وی افزود: تا کنون درخواستی مبنی بر توقف پروازهای ترکیه به دست ما نرسیده است اما به محض ابلاغ آن را اجرایی می‌کنیم.

البته این اظهارات درحالی است که طی روزهای گذشته سعید نمکی - وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - طی نامه‌ای خطاب به رحمانی فضلی - وزیر کشور - و فرمانده قرارگاه عملیاتی ستاد مبارزه با بیماری کرونا خواسته بود که با توجه به شیوع گسترده بیماری کووید ۱۹ در کشور ترکیه با ویروس موتانسیون یافته حداکثر تا ۴۸ ساعت آینده به مدت یک هفته کلیه ایاب و ذهاب از طریق مرزهای هوایی و زمینی با این کشور متوقف شود.

یادداشت
نقش کلیدی زیرساخت‌ها در تفاوت‌های درآمدی استان‌های ایران

همان‌طور که میان کشورها به لحاظ سطح توسعه‌یافتگی اختلاف وجود دارد، داخل هر کشور هم می‌توان چنین اختلافی را میان مناطق گوناگون مشاهده کرد. احتمالاً شهود هر کدام از ما پیرامون وضعیت مردمان استان‌های مختلف ایران تأیید می‌کند که میان استان‌ها از نظر امکان کسب درآمد و توسعه‌ی شهری و روستایی تفاوت‌هایی وجود دارد. اگر به آمار رجوع کنیم خواهیم دید که برای نمونه، متوسط درآمد سرانه سالانه یک خانوار شهری در استان تهران ۸۱ میلیون تومان و در استان‌های کرمان و سیستان‌وبلوچستان ۳۴ میلیون تومان است. این عدد برای یک خانوار روستایی در استان البرز ۴۶ میلیون تومان و در استان‌های خراسان جنوبی و سیستان‌وبلوچستان کمتر از ۲۰ میلیون تومان است؛ در حالی که در سی استان کشور پوشش واقعی تحصیلی «دوره دوم متوسطه بالای هفتاد درصد است. این نرخ در استان سیستان‌وبلوچستان ۵۵ درصد است؛ و به عنوان «پایین‌ترین نمونه» نرخ بیکاری در استان‌های خراسان جنوبی و همدان حدود ۷ درصد و در استان‌های کرمانشاه، ارستان و چهارمحال‌وبختیاری، بالای ۱۵ درصد است. به نظر می‌رسد میان استان‌ها ویژگی‌های نهادی نسبتاً یکسانی مثل قوانین و سطح اعمالشان، سطح فساد و کارایی دستگاه دیوان‌سالاری، فناوری تولید موجود و میزان توسعه‌یافتگی نظام مالی و اعتبار هم‌پیوند وجود دارد. پس پرسشی که ذهن را مشغول می‌کند این است که چگونه داخل یک کشور، این حد از اختلاف در توسعه‌یافتگی مشاهده می‌شود؟ در این نوشتار توضیح خواهم داد که چرا می‌توان یک عامل احتمالی ایجاد چنین تفاوت‌هایی را اختلاف در میزان دسترسی به زیرساخت‌ها دانست. شبکه برق، ارتباطات، راه، آب سالم و فاضلاب از جمله مصادیق معمول زیرساخت هستند. زیرساخت را یک کالای عمومی به حساب می‌آوریم، چرا که دارای این دو ویژگی است: اول، نمی‌توان کسی را از استفاده کردنش منع کرد و دوم، افزودهشدن هر استفاده‌کننده برای آن موجب کاهش امکان استفاده بقیه نمی‌شود. از فضاهای سبز شهری و بوستان‌ها گرفته تا امنیت می‌توانند جزو کالاهای عمومی شمرده شوند. تأمین کالاهای عمومی به خاطر تفاوت‌هایی که با کالاهای خصوصی دارند، بر عهده دولت قرار می‌گیرد. در واقع هر چند تولید فولاد، محصولات کشاورزی، خودرو و - به خاطر ناکارایی دولت در انجامش نسبت به بخش خصوصی، از وظایف آن نیست- اما تأمین کالای عمومی دقیقاً یکی از کارویژه‌های دولت در اقتصاد است و بازار نمی‌تواند مقدار بهینه‌ای از آن را عرضه کند.

زیرساخت چگونه به توسعه کمک می‌کند؟

در این نوشته به طور خاص زیرساخت‌های راه و ارتباطات را بررسی می‌کنیم. دسترسی مناسب به راه موجب می‌شود هزینه‌های تجارت کم شود و از مزیت‌های نسبی مناطق برای تولید بهره گرفته شود؛ مثلاً اگر داخل یک استان، یک روستا در تولید یک محصول کشاورزی نسبت به روستای دیگری مزیت دارد، تجارت کالاها با هزینه کمی می‌تواند اتفاق بیفتد. کاهش هزینه تجارت باعث می‌شود اختلاف قیمت نواحی مختلف نیز کم بالشد و تولیدکننده‌ها به بازارهای بزرگ‌تری دسترسی پیدا کنند. در مجموع، ارزیابی‌های تجربی هم نشان می‌دهند گسترش دسترسی به راه مناسب، اختلاف قیمت مناطق مختلف- سطح و نوسان‌های قیمتی را کم و حجم تجارت و درآمد واقعی را بیشتر می‌کند [۱]. کاهش هزینه جابه‌جایی نیروی کار نیز می‌تواند این پیش‌بینی را بدهد که دسترسی بیشتر به راه‌ها با افزایش اشتغال همراه می‌شود. زیرساخت‌های ارتباطی مثل مخابرات و اینترنت اطلاعات مصرف‌کنندگان و فروشندگان را از قیمت و نوع کالاهای بازارهای مختلف بیشتر می‌کنند. در نتیجه امکان آربیتراژ میان بازارها به وجود می‌آید؛ در نهایت، اختلاف قیمت میان بازارهای مختلف و نوسان‌های قیمتی کم‌ومود، تولیدکنندگان و رفاه مصرف‌کنندگان زیاد می‌شود [۲]. یکی از تجارب مشترک خیلی از مردم در سال‌های گذشته استفاده از برنامه‌کهایی بوده است که در نقش واسطه برای اتصال گروه‌های از کالاها را پیش روشان گذاشته و موجب شده‌اند اطلاعات مشابه و کامل‌تری برای مصرف داشته باشند. تولیدکنندگان نیز در چنین شرایطی می‌توانند از بازار بزرگ‌تری بهره ببرند و سود خود را افزایش دهند. پس اگر ساکنان مناطقی از دسترسی کافی و مناسب به اینترنت محروم باشند؛ از افزایش رفاهی که ابزارش، یعنی همان بازارهای اینترنتی در کشور وجود دارد، می‌بهره می‌مانند. از سوی دیگر دسترسی به اینترنت می‌تواند منجر به ارتقای دانش و مهارت افراد با هزینه کم شود. در مجموع می‌توان انتظار مثبتی از دسترسی به اینترنت روی درآمد افراد پیش‌بینی کرد.

برخی شواهد تجربی

در اینجا صرفاً بر اکندگی درآمدهای استان‌ها و وضعیت دسترسی آنها به دو نوع زیرساخت مورد اشاره را مقایسه می‌کنیم تا شهودی آماری درباره موضوع این نوشتار به دست بیاوریم.

روستاهای پرردرآمد در استان‌های پربارده!

همانطور که در نمودار ۱ مشخص است، همبستگی مثبتی میان درآمد سرانه خانوارهای روستایی و میزان تراکم جاده‌های هر استان وجود دارد. این همبستگی به لحاظ آماری معنادار است. بنابراین می‌توان با تکیه بر این شاهد اولیه گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر تأثیر زیرساخت روی درآمد داشت. برخی سازوکارهای نظری ممکن در بخش قبلی توضیح داده شدند. گفتنی است که برای درآمد خانوارهای شهری هم همبستگی مثبتی با تراکم جاده‌های استانی مشاهده می‌شود، اما این همبستگی چندان بزرگ و معنادار نیست.

اینترنت؛ علت درآمد بیشتر یا معلول آن؟

با توجه به این که در بخش قبلی دیدیم از ارتباطات- به ویژه اینترنت- در دوران فعلی، چگونه می‌تواند به توسعه یاری رساند، خوب است نگاهی هم به شواهد تجربی بیندازیم. این موضوع داشته باشیم ضریب نفوذ اینترنت شاخصی است که نشان می‌دهد از هر صد نفر چند نفر از اینترنت استفاده می‌کنند. همبستگی مثبت معناداری میان این ضریب، برای خانوارهای شهری و روستایی در درآمدشان مشاهده می‌شود. نمودار ۲ این همبستگی را برای خانوارهای روستایی و نمودار ۳ آن را برای خانوارهای شهری نشان می‌دهد. نکته‌ی مهمی که در تفسیر این همبستگی به چشم می‌آید این است که در شرایط یکسان وجود زیرساخت اینترنت نیز می‌توان تصور کرد که افراد پردرآمدتر با احتمال بیشتری از اینترنت استفاده کنند. بنابراین مانند هر همبستگی دیگری، همبستگی‌های بررسی‌شده در این نوشتار نیز هیچگونه علیتی را نشان نمی‌دهند. استنتاج علّی از تأثیر زیرساخت روی شاخص‌های گوناگون رفاهی بسیار پیچیده است و از عهده‌ی این نوشتار خارج.

نتیجه

در زمستان جاری، تجربه‌ی قطع برق معابر عمومی در بسیاری شهرهای کشور پیامدهای عدم تأمین آن را به عنوان یک کالای عمومی یادآور شد. بحران فاضلاب اهواز هم تبدیل شده به معضلی که چند وقت یک بار دشواری‌های زیادی را برای مردم این شهر ایجاد می‌کند. لزوم تأمین کالاهای عمومی، از جمله زیرساخت، برای زندگی و فعالیت‌های اقتصادی جامعه قابل چشم‌پوشی نیست. این نوشته نیز کوشید به طور مختصر، اهمیت تأمین چند مصداق از زیرساخت‌ها را در بحث نظری و شواهد تجربی نشان دهد. از سویی باید توجه داشت که به طور کلی تأمین کالاهای عمومی در مخارج دولت (به معنای عام آن) باید اولویتی بسیار اساسی نداشته باشد، نسبت به انواع زمینه‌های مورد مداخله آن در حال حاضر. از سوی دیگر، اندیشیدن درباره‌ی حقوق شهروندی برابر درون یک دولت‌ملت و ارتباط آن با توزیع کالاهای عمومی می‌تواند جالب باشد. برای پیاده‌سازی چنین حقوق شهروندی‌ای احتمالاً خیلی از مخارج باید به جای پایتخت و مراکز برخی استان‌ها در مناطق محروم‌تر مثل استان سیستان‌وبلوچستان صورت گیرند که در دسترسی به اکثر زیرساخت‌ها رتبه آخر را دارد.

مجتبی نظری
دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد شریف
Alborz.payam@gmail.com